

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

проекту наказу Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України «Про внесення змін до Інструкції з ведення електронного обліку деревини»

I. Визначення проблеми

Відповідно до пункту 8 Порядку проведення моніторингу внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів необроблених і контролю за неперевищенням обсягу внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів необроблених, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1142 (далі - Порядок), лісокористувачі вносять до єдиної державної системи електронного обліку деревини (далі – система обліку деревини) інформацію про спеціальні дозволи на використання лісових ресурсів, породу дерева, кількісні, якісні характеристики деревини та інші дані.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30.07.2024 № 861 «Деякі питання забезпечення деревиною паливною населення територій, на яких ведуться (велися) бойові дії» об'єктами для самостійного збору деревини паливної для побутових потреб домогосподарств є порубкові рештки на лісових ділянках усіх видів рубок. Облік самостійно зібраної деревини паливної (порубкових решток) для побутових потреб домогосподарств повинен здійснюватися відповідно до Інструкції з ведення електронного обліку деревини, затвердженої наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів від 27.09.2021 № 621, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 13.10.2021 за № 1343/36965 (далі - Інструкція з ведення електронного обліку деревини, Інструкція).

Постановою Кабінету Міністрів України від 25.10. 2024 № 1239 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо здійснення рубок в лісах України» внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 12.05.2007 № 724 «Про затвердження Правил поліпшення якісного складу лісів» у частині здійснення видів рубок.

Відповідно до пункту 7 статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підприємство вживає всіх необхідних заходів для запобігання несанкціонованому та непомітному виправленню записів у первинних документах і регістрах бухгалтерського обліку та забезпечує їх належне зберігання протягом встановленого строку.

Положенням про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995 № 88, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05.06.1995 за № 168/704, передбачено, що у тексті та цифрових даних первинних документів, регістрів бухгалтерського обліку і звітності підчистки і необумовлені виправлення не допускаються (пункт 4.1. глави 4).

Помилки в первинних документах і регістрах бухгалтерського обліку, що складені у паперовій формі, виправляються способом «червоного сторно»

або додаткових бухгалтерських проведення, або коректурним способом (пункт 4.2. глави 4).

У відповідності до пунктів 46, 47 Інструкції відповідальна особа у разі виявлення помилок щодо зміни ділянки, дати, ціни, складу отримувача деревини та зміни контрагента, допущених при заповненні документів в програмі КПК після їх друку, протягом чотирьох днів самостійно їх виправляє.

Після спливу чотирьох днів не виправлені помилки щодо зміни назви деревини, породи, класу якості, діаметру, довжини, ширини, висоти, коефіцієнту, групи діаметрів здійснюється адміністратором системи обліку деревини.

Адміністратор системи обліку деревини забезпечує виправлення помилково внесених даних до системи обліку деревини у відповідності до обґрунтованих електронних заявок лісокористувача.

У процесі експлуатації системи обліку деревини виникають ситуації щодо виявлення та виправлення помилково внесених даних, які потребують нормативного врегулювання шляхом внесення змін до Інструкції.

У зв'язку з цим виникла необхідність у внесенні змін до Інструкції з ведення електронного обліку деревини, якими пропонується привести її у відповідність до вимог чинних нормативно-правових актів у сфері лісового господарства та удосконалити інструменти адміністратора системи обліку деревини щодо забезпечення відображення та збереження в системі обліку деревини тексту та цифрових даних первинних документів, відповідно до вимог нормативно-правових актів щодо бухгалтерського обліку і звітності.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	+
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	-	+

Врегулювання зазначеної проблеми не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

діючих регуляторних актів, оскільки чинним законодавством порушені питання не врегульовані, а діюча Інструкція з ведення електронного обліку деревини не відповідає вимогам зазначених нормативно-правових актів та не передбачає можливості адміністратора системи обліку деревини щодо внесення та редагування інформації та вимагає впорядкування переліку

випадків щодо виправлення помилково внесених даних лісокористувачами під час здійснення господарської діяльності.

II. Цілі державного регулювання

1. Удосконалення процесу електронного обліку деревини

Забезпечення актуального нормативного регулювання процедур електронного обліку деревини відповідно до практичних потреб лісокористувачів та адміністратора системи.

2. Підвищення прозорості та достовірності даних

Встановлення механізмів виправлення помилково внесених або технічно некоректних даних, що дозволить покращити якість облікової інформації та забезпечити її відповідність фактичному стану справ.

3. Забезпечення безперервності облікових даних при зміні лісокористувача

Врегулювання питань перенесення залишків деревини у разі зміни правонаступництва між лісокористувачами з метою уникнення втрати інформації та запобігання спорам.

4. Підвищення ефективності адміністрування системи електронного обліку

Розширення повноважень адміністратора системи щодо внесення інформації та коригувань сприятиме оперативному реагуванню на виявлені помилки й усуненню технічних збоїв.

5. Приведення Інструкції у відповідність до вимог нормативно-правових актів, а саме:

Порядку проведення моніторингу внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів необроблених і контролю за неперевищенням обсягу внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів необроблених, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1142;

Правил поліпшення якісного складу лісів, проведення інших рубок та робіт, пов'язаних і не пов'язаних із веденням лісового господарства, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.05.2007 № 724.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Збереження status quo	Не забезпечує досягнення цілей державного регулювання, передбачених у Розділі II аналізу регуляторного впливу.

Альтернатива 2	Забезпечує досягнення цілей, передбачених в Розділі II аналізу регуляторного впливу. Буде: забезпечено відображення та збереження в системі обліку деревини тексту та цифрових даних первинних документів, відповідно до вимог нормативно-правових актів щодо бухгалтерського обліку і звітності; удосконалено механізм виправлення помилково внесених або технічно некоректних даних; удосконалено повноваження та інструменти адміністратора системи обліку деревини щодо внесення інформації та виправлення помилково внесених або технічно некоректних даних; приведено у відповідність Інструкцію з ведення електронного обліку деревини до вимог чинних нормативно-правових актів у сфері лісового господарства; забезпечено можливість отримання державними органами коректної (достовірної) інформації щодо походження заготовленої деревини.
-----------------------	--

2. Оцінка обраних альтернативних способів досягнення цілей
Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Збереження status quo	Відсутні. Інструкція з ведення електронного обліку деревини не відповідає вимогам чинних нормативно-правових актів у сфері лісового господарства, а також практичним потребам лісокористувачів та адміністратора системи. Ризики втрати безперервності облікових даних та цілісності роботи системи.	Відсутні
Альтернатива 2 Внесення змін до	забезпечено відображення та збереження в системі обліку деревини тексту та цифрових даних первинних	Відсутні

Інструкції	документів, відповідно до вимог нормативно-правових актів щодо бухгалтерського обліку і звітності; удосконалено механізм виправлення помилково внесених або технічно некоректних даних; удосконалено повноваження та інструменти адміністратора системи обліку деревини щодо внесення інформації та виправлення помилково внесених або технічно некоректних даних; приведено у відповідність Інструкцію з ведення електронного обліку деревини до вимог чинних нормативно-правових актів у сфері лісового господарства; забезпечено можливість отримання державними органами коректної (достовірної) інформації щодо походження заготовленої деревини.	
------------	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	1	250	-	-	251
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	1%	99%	-	-	100%

Кількість суб'єктів господарювання, на які поширюватиметься дія акта - це постійні лісокористувачі. В системі обліку деревини вносять інформацію 251 лісокористувач.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
------------------	--------	---------

Альтернатива 1 Збереження status quo	Відсутні. Інструкція з ведення електронного обліку деревини не відповідає практичним потребам адміністратора та користувачів системи. Накопичення або невчасне виправлення помилково внесених або технічно некоректних даних може вплинути на цілісність роботи системи.	Витрати відсутні.
Альтернатива 2 Внесення змін до Інструкції	забезпечено відображення та збереження в системі обліку деревини тексту та цифрових даних первинних документів, відповідно до вимог нормативно-правових актів щодо бухгалтерського обліку і звітності; удосконалено механізм виправлення помилково внесених або технічно некоректних даних.	60240 грн. (лише у перший (стартовий) рік впровадження регулювання)

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Збереження status quo	1	Ця альтернатива не вирішує описані проблеми, що існують у регуляторному середовищі.
Альтернатива 2 Внесення змін до інструкції	4	Така альтернатива є найбільш оптимальною, досягає цілей державного регулювання, зазначених у розділі II Аналізу регуляторного впливу.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)
--------------------------	-------------------	--------------------

Альтернатива 1 Збереження status quo	Для держави: відсутні. Для суб'єктів господарювання: відсутні.	Для держави: витрати наведені у пункті 2 розділу III Аналізу регуляторного впливу. Для суб'єктів господарювання: відсутні.
Альтернатива 2 Внесення змін до Інструкції	Для держави: забезпечено відображення та збереження в системі обліку деревини тексту та цифрових даних первинних документів, відповідно до вимог нормативно-правових актів щодо бухгалтерського обліку і звітності; удосконалено механізм виправлення помилково внесених або технічно некоректних даних; удосконалено повноваження та інструменти адміністратора системи обліку деревини щодо внесення інформації та виправлення помилково внесених або технічно некоректних даних; приведено у відповідність Інструкцію з ведення електронного обліку деревини до вимог чинних нормативно-правових актів у сфері лісового господарства; забезпечено можливість отримання державними органами коректної (достовірної) інформації щодо походження заготовленої деревини. Для суб'єктів	Для держави: відсутні. Для суб'єктів господарювання: 60240 грн. (лише у перший (стартовий) рік впровадження регулювання)

	господарювання: забезпечено відображення та збереження в системі обліку деревини тексту та цифрових даних первинних документів, відповідно до вимог нормативно-правових актів щодо бухгалтерського обліку і звітності; удосконалено механізм виправлення помилково внесених або технічно некоректних даних.	
--	---	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Збереження status quo	Альтернатива є неприйнятною, оскільки не вирішує вказані проблеми, наслідки яких будуть з часом тільки загострюватись.	Відсутній.
Альтернатива 2 Внесення змін до інструкції	Альтернатива є прийнятною, оскільки вирішення вказаних проблем дозволить досягти основних цілей державного регулювання.	Відсутній.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізм, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми є прийняття проекту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про внесення змін до Інструкції з ведення електронного обліку деревини».

Прийняття та оприлюднення регуляторного акту у встановленому порядку забезпечить доведення їх вимог до відома суб'єктів господарювання та органів виконавчої влади. Прийняття проекту акту забезпечує досягнення визначених цілей державного регулювання та сприятиме поліпшенню регуляторного середовища та інвестиційного клімату в Україні.

Заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарювання: ознайомитися з новим регулюванням (пошук та опрацювання регуляторного акту в мережі Інтернет). Кількість суб'єктів господарювання, на які поширюватиметься дія акта - це постійні лісокористувачі.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади відсутні.

Реалізація акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів на адміністрування регулювання органами виконавчої влади.

Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання (Додаток 4 (Тест малого підприємництва) до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта), не проводився, оскільки проектом акту не запроваджується нове обов'язкове регулювання на суб'єктів малого підприємництва.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежується в часі. Зміна терміну дії регуляторного акта можлива у разі зміни нормативно-правових актів чи законодавчих актів України.

Строк набрання чинності регуляторного акта, з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією акта – не передбачаються.

2. Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта – 251.

3. Розмір коштів і час, які витрачаються суб'єктами господарювання у зв'язку із виконанням вимог акта – 60240 грн. лише у перший (стартовий) рік впровадження регулювання.

4. Кількість поданих електронних заявок лісокористувачів щодо внесення інформації та/або виправлення помилково внесених даних до адміністратора системи обліку деревини.

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – середній, розміщено на офіційному веб-

сайті Державного агентства лісових ресурсів України (<https://forest.gov.ua>) у розділі «Регуляторна діяльність», підрозділ «Проекти регуляторних актів».

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюватиметься у IV кварталі року після дня набрання ним чинності, оскільки для цього використовуватимуться виключно статистичні показники.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься через рік після виконання заходів з базового відстеження.

Періодичні відстеження результативності регуляторного акта здійснюються раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Для відстеження результативності будуть використовуватися дані, отримані від адміністратора системи обліку деревини.

**Голова Державного агентства
лісових ресурсів України**

Віктор СМАЛЬ

« ____ » _____ 2025 р.

Додаток 2 до аналізу регуляторного впливу до проекту наказу Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України «Про внесення змін до Інструкції з ведення електронного обліку деревини»

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	0	0
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0	0
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	0	0
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	0	0
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0	0
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	0	0
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0	0
8	Інше (процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання (лише у перший (стартовий) рік впровадження регулювання)), гривень	240	240
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	240	240
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	251	251
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	60240	60240

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	0	0	0

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	0	0

Вид витрат	Витрати на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	0	0	0	0

Вид витрат	Витрати на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо)	0	0	0	0

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи,	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
------------	---	---	--------------------------	------------------------

	тощо)			
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	0	0	0	0

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	0	0	0

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	0	0

Вид витрат	Витрати на процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Інше (процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання (лише у перший (стартовий) рік впровадження регулювання)), гривень. Формула: 1 год. (витрати часу на отримання інформації про регулювання, отримання необхідних форм та заявок) x 48 грн (вартість часу суб'єкта великого і середнього підприємництва (заробітна плата) x середня кількість осіб, що використовують у роботі інформацію про встановлені вимоги	$1 \times 48 \times 5 = 240$	240	240

регулювання.			
--------------	--	--	--

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")	0
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")	60240

На даний час у відповідності до Порядку та Інструкції з ведення електронного обліку деревини лісокористувачі вносять до єдиної державної системи електронного обліку деревини (далі - система обліку деревини) інформацію про: спеціальні дозволи на використання лісових ресурсів; породу дерева, кількісні та якісні характеристики деревини; договори щодо здійснення господарських операцій з реалізації деревини; місця завантаження та пункти розвантаження деревини; повне зображення транспортних засобів, якими здійснюється транспортування деревини. Інформація вноситься відповідальною особою лісокористувача за допомогою КПК.

Питання щодо виявлення та виправлення помилково внесених даних передбачені пунктами 46, 47 чинної Інструкції з ведення електронного обліку деревини у процесі експлуатації системи обліку деревини визначені недостатніми.

Розрахунок здійснювався відносно майбутніх витрат суб'єктів господарювання.

У розрахунку вартості 1 години роботи використано мінімальну заробітну плату, визначену в погодинному розмірі, яка відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» становить 48 грн.

Інформація про розмір часу, який витрачається суб'єктами господарювання на отримання зазначеної інформації є оціночною.

Запропоноване регулювання призведе до додаткових витрат лісокористувачів на процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання лише у перший (стартовий) рік впровадження регулювання.